

XUDAFƏRİN

“Xudafərin harayından qalan mən!..”

Qəzet 1932-ci ildən çuxur № 5-6 (6781-6782) 10 may 2017-ci il Cəbrayıl RİH-nin orqanı

10 may - Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümüdür

9 May faşizm üzərində Qələbədən 72 il keçir

Ulu Öndərin xatirəsi anılmışdır

Mayın 10-da Cəbrayıl rayon İcra Hakimiyyətinin, YAP rayon təşkilatının, hüquq-müəssisələrinin, idarə ve müəssisələrinin kollektivlərinin, rayon ictimaiyyətinin iştirakı ilə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümü münasibətə anım tədbiri keçirilmişdir.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə

Biləsuvar rayonu 4 sayılı qəsəbə ərazisində salınmış Mədəniyyət və İstirahət parkında Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin heykəli önünə gül-çiçək qoyaraq ruhunu ehtiramla yad etdilər.

Daha sonra 11 məcburi köçkü qəsəbələrini birleşdirən magistral yolun kənarlarında 2100 ədəd müxtəlif növ

Heydər Əliyevin kəlamlarından

Xalq bir çox xüsusiyyətləri ilə tanınır, sayılır və dünya xalqları içərisində fərqlənir. Bu xüsusiyyətlərdən ən yüksəyi, ən böyüyü mədəniyyətdir.

Mədəniyyət bəşəriyyətin topladığı ən yaxşı nümunələrlə xalqları zənginləşdirir və onların mədəniyyəti bu yolla inkişaf edir.

Xalqımız zəngin mədəniyyətə malikdir. Fəxri edo bilərik ki, bizim mədəniyyətimiz qədim zamanlarda da çox zəngin və yüksək olmuşdur.

Hər bir xalqın mədəniyyəti həmişə onu yüksəldir, bütün dünyada tanıdır, mənəviyyatını zənginləşdirir.

ağac əkildi, yol kənarlarında əvvəlcədən mövcud olan ağaclarla, aqrotexniki qulluq göstərildi, idarə-müəssisələrin həyətlərində və qəsəbə daxilində abadlıq və təmizlik iş-

ləri görüldü.

Ulu Öndərin anadan olmasının 94-cü ildönümü ilə bağlı məktəbilər arasında futbol və şahmat yarışları keçirildi.

“XUDAFƏRİN”

*Baş redaktordan
“Bizimləsən,
Cəbrayıl!”*

Aprelin 3-də "Azad Azərbaycan" (Atv) televiziyasından Zaur Baxşəliyevin aparıcılığı ilə canlı şəkildə yayımlanan "Bizimlə Sən" verilişi Cəbrayıl'a həsr olunmuşdu. Ötən

ilin ordumuzun öz hərbi gücünü düşmənə göstərdiyi aprel hadisələrinin ildönümü ərəfəsində belə bir verilişin efirdə getməsi bir yana baxanda heç təsadüf də deyildi. Çünkü aprel döyüşlərində Cəbrayıl torpağına açılan qapını xatırlandı mühüm strateji əhəmiyyətə malik olan müqəddəs Lələ təpəsi yüksəkliyi düşmənlərdən geri alındı. Bununla da vaxtile Ulu Öndər Heydər Əliyevin dövründə işğaldan azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndi düşmən nəzarətindən qurtuldu və möhtərem prezidentimiz İlham Əliyevin Sərəncam və göstərişleri ilə bu kənddə mədəni quruculuq işlərinə start verildi. Beləliklə, Cocuq Mərcanlıya ikinci abad yaşayış - yeni həyat bəxş edilmiş oldu. Əlbəttə, belə bir qələbə Ali Baş Komandanın rehbərliyi altında və igid əsgərlərimizin fədakarlıqları və canları-qanları bahasına başa gəldi. Bu qanlı döyüslərdə iki həmyerlimiz- Ruhin Qəhrəmanov və Mahmud İbrahimov da bir daha Vətən var olsun deyə eməli qəhrəmanlıq nümayiş etdirdərək şəhidlik zirvesinə ucaldılar.

Rayonumuzun ziyalılarından Tariyer Abbaslı, Arif Xəlilov, Məhəmməd Dayanduroğlu, Vilayet Cabbarov, el sənetkarları Yaqut Abdullayeva, İlkin Əhmədov, Vüsal Zamanov və başqalarının iştirakı ilə yayımlanan "Bizimlə Sən" verilişinin mahiyyəti əslinde onu ifadə edirdi ki, bu verilişin timsalında sanki bütöv Azərbaycan dünyası "Bizimləsən, Cəbrayıl" səslenirdi. Bəli, el bir olanda, ölkə vətəndaşları birlik nümayiş etdirdəndə Vətən də bizim olur, necə ki, bu birliyin bir dalğası Cocuq Mərcanlımızı özümüzə qaytarıldı, necə ki, Cocuq Mərcanlı yenidən bizim oldu.

Bu birliyin gücü sayəsində Allah qoysa digər itirilmiş ərazilərimizlə bərabər doğma Cəbrayılımız da bizim olacaqdır. Onda daha gur səslə və fərqli deyəcəyik: "Bizimləsən, Cəbrayıl!"

Qürbətdən "görünən" Vətən

Vətənin qədri qurbətə düşəndə bilinər deyiblər. İndi biz hamımız el-obamızdan, dədə-baba yurdumuzdan qaçın-köckün düşəli az qala imandan-dindən olmuşuq. Çünkü "Vətəne gəldim - imana gəldim" deyimimizə binaən vətəndən, yurdan olmaq da insanın nəinki imanından-dinindən olması, ele həm də varından yox olması, insanın özünün özündən olması anlamına gelir. Yadıma şair-filolog Adilə Nəzərovanın bu misraları gəlib düşdü:

... Deyirəm ki, nağıllar da dəyişə:
Biri varsa, o biri də var ola,
Biri yoxsa, o biri də yox ola.

Nağıllarımızın ənənəvi başlanğıc formulu olan "biri var idı, biri yox idı" ifadəsindəki fikirə rəğmən, ele bil ki, "biri var idı" deyəndə özümüzü - insan adlı varlığı, "biri yox idı" deyəndə isə varımızdan yox olduğumuz - əlimizin üzüldüyü, ayağımızın dəymədiyi cənnətmekan vətənimizi xəyalımızda canlandıırıq. Necə yeni biri var idı, biri - yeni o biri yox?.. Axi biri olan biz də - insan da vardi, biri - o biri olan Vətən də vardi. Başqa sözə, bizim vətənləri günlərimiz də var idı. "Biri varsa, o biri də var ola" - ədəbi arzusu kaş həyata keçə, vətəni nisgilli xatirələrdə xatırlamağımız sona yetə. Yoxsa ki, "Biri yoxsa, o biri də yox ola" ifadəsindən boy göstərən bir acı həqiqət bizi - vətənsiz yaşayan insanların

onsuz da dirigözlü - həyatda yaşaya-yaşa mehv edib öldürür. Doğrudan da, biri yoxsa - Vətən yoxsa, o biri də -insan da yoxdur mahiyətə. Vətənsiz insan insan kimi yaşaya bilərmi, rahat nəfəs ala bilərmi?

"...Deyirəm ki, nağıllar da dəyişə". Bəli, deyirəm ki, nağıllar da dəyişə. Biri yoxsa - Vətən yoxsa, o biri də -insan da yoxdur mahiyətə. Vətənsiz insan insan kimi yaşaya bilərmi, rahat nəfəs ala bilərmi?

Zikrayet Şəhrizad

Gözel Qarabağın dilbər güşələrindən biri olan, doğma yurdum Cəbrayıllı rayonu haqqında yazarkən gözlərim yaşla dolur, əllərim titrəyir. Sanki boynu büyük bənövşə tək əsirlikdə qan-

lan yurdum küskuncəsinə dili gəlib deyir: *Əzizim ağıncan səndən, Ağ otağıncan səndən. Küsmüşəm, incimışəm Ziyarət dağıncan səndən*. Doğma yurdum! Elə mən də senin qəder ni-

didərginəm. Qurbət eldə, uzaq Ərbəstan torpağında bu setirleri yazarkən, pəncərədən həyətdəki xərif məhin təsirindən ara-sıra yellənən yamyaslı xurma ağaclarına baxı-

barlı-bərəkətlə ağaclarına xitabən deyilib: *Çəməndə gülələr gözəl Oxur bülbüllər gözəl. Cəbrayıllı torpağında Meyvəli bağlar gözəl*.

Doğma yurdum Cəbrayıllı növraqı pozulana qəder rayon əhli sakit həyat tərzi yaşayır, təsərrüfatla meşğul olur, halal zəhmətləri hesabına öz güzəranlarını temin edirdilər. Zəhmətlə torpağın ülfətindən bolluq yaradan cəbrayıllılarda məğrurluq və eyni zamanda, utancaqlıq hissi güclü idi. Onlar bağlarındakı meyveleli, həyətyani sahələrində ekib-becerdikleri tərəvez məhsullarını pula ehtiyacları olsa belə, satmırılar: *Qədir-qiyət verər halal zəhmətə, Haqq yolunda əyilməz hər minnətə. Dözür mərdəməndə qəmə, möhnətə Torpağı yad əldə Cəbrayıllı əhlilə...*

min yazida qurbətdən görünən Vətənin yazılı rəsmi çəkilib. Uzaq Ərbəstəndən hər dəfə Azərbaycana gələndə Cəbrayılla getmək istəyi-arzusu gözündə qalan Zikrayetlə axı biz hamımız bir dərddəyik. Axı biz də Azərbaycanımızda yaşaya-yaşa öz dədə-baba yurdumuza gedib qovuşa bilmirik. Dilqəmələ Şahbaz, bir də ki, Həsən Həsənov özlərində cəsəret tapıb getmişdilər, onu da ki... Nəticəsini gördük. Həsən Həsənovun neçə aydan sonra doğma torpaqlarımızdan şəhid kimi nəşini güclə ala bildik, Dilqəmələ Şahbaza isə öz ata-baba gorgahlarında asır kimi zülm, işğəncə altında - öz yurdunda girov olmaq dəhşətinə yaşıdlırlar...

Dünyanın vicdani hələ ki, mürgü döyü. İnanaq ki, dünya bu mürgüdən oyanaçaq, haqq-ədalət yerini alacaq və biz de Vətənlə bəxtəverliyimizi yaşıyacaqıq.

İnşallah!

Şakir Əlifoğlu

Doğma yurdum Cəbrayıllı...

sgilliyəm və qərib könlümən dərinliklərində yuva salan bu nisqilər ağır bir yüksəkçərələk, illədir sinəmi, ruhumu özir. Çünkü hər dəfə Azərbaycana geləndə o torpaqlara getmək, gözəl, bərəkətlə yurdumun havasından doyunca udmaq, o buz bulaqların suyundan içmək, babamın, nənəmin, əzizlərinin qəbirlərinə ziyarət etmək istəyirəm... Əzizim, didərginəm Kötükənəm, didərginəm Taleyn hökmüne bax Vətəndə

ram. Ağacların budaqları salxım-salxım asılmış xurmaların çoxluğundan az qala yerə dəyişir. Doğma kəndimiz yadına düşür... Kəndimizdəki alça, gavalı, göyəm, gilas, gilenar, ərik, alma, armud, heyva, tut, əncir, nar, qoz, findiq ağacları barın çoxluğundan başını aşağı salır, budaqları yerə dəyişir. "Ağac bar verdikcə, başını aşağı diker" deyimi sənki doğma yurdum Cəbrayılin münbət torpağında biten

Azərbaycan torpağı ta qədimdən şeir-sənət ocağı, müsiki besiyi olub. Doğma Cəbrayıllırmız da Dədə Qurbanidən, Aşıq Pəri Maralyandan, aşiq Humayandən, aşiq Surxaydan üzü bu yana saz-söz sənətimizin ünlü nümayəndələrinin vətəni kimi tanınıb, Şahvelli xanəndə Hüseyin, Qarağaclı zurna aşığı İbrahim Quliyev, Xurşud, Qazançəmili aşiq Abdulla, Büyük Mərcanlıdan müsələhimiz Sədaqət Ağayev və başqalarının səsi-sorağı regiondan çox-çox uzaqlara gedib çıxıb.

Bu qədim müsiki sənətimizin qorunub yaşadılması yolda rayonumuzun müsiki məktəbinin de özünəməxsus missiyası var. Məcburi köçkünlükdən sonra, 1994-cü ildən yenidən öz fəaliyyətini davam etdirən bu məktəb həmisi rayonumuzun ictimai həyatında, mədəni kütləvi tədbirlərdə feallıq göstərir. Təkcə rayon səviyyəli tədbirlərlə qapılıb qalmayan müsiki məktəbinin kollektivi vaxtaşırı olaraq respublika səviyyəli yarışlara da qatılır.

2015-ci ilin sentyabrından isə müsiki məktəbinə respublika müğəm müsabiqəsi laureati Vüsal Zamanov rəhbərlik edir. Onunla səhərbət edərkən məlum olur ki, işə başladığı ilk günlər-

den məktəbdə xor müsiki kollektivi də yaradıb. Xor dərnəyi-

nin üzvləri artıq bu müddət ərzində fəal çıxışları ilə seçilib. Aprelin 26-da onlar respublika müsabiqəsində uğurlu çıxış etdilər. Bu çıxış müsəsiflər heyəti tərefindən də yüksək dəyərləndirildi.

Qeyd edim ki, Cəbrayıllı şəhər Uşaq Musiqi Məktəbinin şagirdlərindən Nəzərov Rüfət İlqar oğlu, Həziyev Yusif Həzi oğlu və başqaları Azərbaycan Respublikasının Dövlət müstəqiliyinin bərpasının 25-ci il-döndəmənə həsr olunmuş uşaq, yeniyetmə və gənclər arasında respublika müsiki müsabiqəsində uğurlu iştiraklarına görə

Musiqi məktəbimizin uğurlu çıxışları

Mədəniyyət və Turizm naziri Əbülfəs Qarayevin imzası ilə Fəxri fermanlara layiq görülmüşlər.

İnanırıq ki rayonumuzun müsiki məktəbinin yetirmələrinin səsi - sorağı həmisi yüksəklərden gələcəkdir, müsiki - mədəniyyət besiyi olan Azərbaycanımıza öz gözəl töhfələrini verecəkdir.

ŞAKIR

Şakir Əlifoğlu

Sonuncu deyilmiş sonda gördüğüm, Bir gözəl adamla təpişdiq yene. Umacaqdən uzaq beşaltı kəlmə Hal-əhval soruşub dənəşdiq yene. Təpişdiq, duruldu sular bir azca, Bir az çala-çuxur yollar düzəldi. Gördük bu dünyadan pis adamları Biziñ görməzdə yene gözəldi.

Gördük çox suların arxi düz deyil, Salınmış yollarla iz gəzir çoxu. Sözdən heykəl qoyan az-az təpişir, Deyib-danişmağa söz gəzir çoxu. Nəse düz işləmir çaxrı dünyadan, Deyesən hardasa ayrı yeri var. Düz olsa hamıyla düz dolanardı, Bunun düzəlesi ayrı yeri var. Yoxdu təmənnəmiz ləp düzəlsə de, Vaxtı ötürürük söz güleşində. Yeri, qarı dünya, başımı qatma, Biz öz işimizdə, sən öz işində.

Ramiz Kərəm

şair

20. İçimdə bir cennət bağçası saldırmışdım. Onu qəlbimin qanı ilə suvarıb, könlümən ruhumun ab-havası ilə becərib - əzizləyərdim. Fələyin esdirdiyi külekler, qopardığı qasırğalar-firtinalar, daşdırıcı sellər, ruzigarın şaxasazaqları onu soldura bilmədi. Amma şərbəndərin nüfusu, bəd nəfəsi, bəd nəzeri, bəd eməli cənnət bağçamı soldurub yerlə-yeksan elədilər. Təbətin tufanı ilə təbətin öz kimi təbiiliklə - safqliqla mübarizə aparıb güclü çıxdı. Cəmiyyətin tufanı ilə bacara bilmədim, cəmiyyətin burulğanı insanın öz kimi sünə idi, sağlam ruhla mübarizə burda işə yaramadı. Bu cəmiyyətin sosial bələsi siyasi

Elegiyadan doğulan şəhadətnamələr

boyası, məkrli riyası ilə üstüme geldi, gözəğ-örünməz yel dəyirməni ilə məni öz çarxına salıb fırlatdı, ağlımı beynimden, ruhumu canımdan ayırb aparmaqla məni dirigözlü məhv etdi...

21. Mən həyatmda ikili mən ola bilmədim. Bəziləri kimi 2-ci, hətta 3-cü, 4-cü mən (özlərinin hiylə donuna bürünməş saxta dublikatları) ola bilmədiyimdən, saxta düşünüb, saxta danışa bilmədiyimdən, ikili cildə gire bilmədiyimdən də məni tez məhv etdilər. Görünür, nağıllardakı, efsanələrdəki çoxbaşlı divlər-ejdahalar (cadugərlər) da elə indiki əyyamdaçı çoxcildi-çoxxüzlü, her cür sıfıltlı adamların hiyləger simaları, hiyləger başlarıdır. Bir başlarını məhv edəndə yeri-ne ikincisi, üçüncüsü peyda olub çıxdığı kimi, beləcə onları məhv etmək çətin olduğunu kimi, hiyləger simaları da ifşa etmək-əsl simalarını açıb üzə çıxarmaqla mənəvi baxımdan məhv etmək olmur. Ancaq sadə, saf, bir sıfıltlı adamları özlerinin səmimiyyətləri ucbatından bir fərd, şəxsiyyət, bir insan kimi şeytanlar asanlıqla sıradan çıxarıb mehv edirlər. Mənim də çoxlu sıfıtm, çoxlu iblisənə başım olsayıdı, belə asanlıqla mehv edilməzdim...

Ruhumla-əqidəmə bir amala xidmət etdim, eyni cür düşünüb-dاشdım, bir yolla hərəkət etdim. Düşmənər düz yolda məni sərrast nişan alıb asanlıqla ölüme hədəf seçdilər.

Şakir Əlifoğlu

Məktəblilərimizin ugurları

Aile, Qadın ve Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi tərefindən hər il Azərbaycanın görkəmli oftalmoloq alimi, Əməkdar elm xadimi, akademik Zərifə xanım Əliyevanın xatirəsinə həsr olunmuş tədbirlər keçirilir. Zərifə xanım Əliyevanın anadan olmasının 93-cü ildönümünə həsr olunmuş ümumrespublika "Qəlebəyə doğru" intellektual yarışının keçirilməsinə 29 mart 2016-ci ildə start verilib. Bu məqsədə 29 mart-19 aprel 2016-ci il tarixlərində 9 regionda (

İştirak hüququ qazanmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Aile, Qadın ve Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi 14 aprel 2017-ci il tarixində Bakı şəhər Binəqədi rayonu Masazır qəsəbəsində - Zəngilan rayonu məcburi köçkünlərinin müvəqqəti məskunlaşlığı qəsəbədə "Qəlebəyə doğru" kuboku uğrunda intellektual oyunun regional seçim mərhələsini keçirmiştir. Bu yarışda bir

komanda beş nəfər şagirddən ibarət olmaqla beş rayon- Cəbrayıllı, Zəngilan, Qubadlı, Laçın, Xocavənd rayonları və Şuşa şəhərinin komandaları iştirak edirdi. İntellektual oyun Zərifə xanım Əliyevanın xatirəsinə həsr olunmuş "Nur dolu ömür" adlı film nümayishi ilə başladı. Yarıçada bütün ko-

mandalara eyni vaxtda bir dəqiqəyə cavablandırmaq üçün 25 sənal verildi. Cəbrayıllı rayonunu təmsil edən komanda digər rayonları təmsil edən komandaları doğru cavabları ilə qabaqlayaraq birinci yere layiq görüldü.

Cəbrayıllı rayonunu təmsil

edən komandanın üzvləri Daşkəsən kənd tam orta məktəbin şagirdləri Şahverdiyev Sirac Mübariz oğlu, Şahverdiyev Məftun Mübariz oğlu və Sirik kənd tam orta məktəbin şagirdləri İsmayılov Taleh Vələh oğlu, Qurbanlı Səyyarə İnqilab qızı və Quliyeva Azadə Rafiq qızı idilər. Onlara uğurla çıxış edərək iyeri tutduqlarına görə Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi tərefindən ənənəvi "Qəlebəyə doğru" kuboku uğrunda intellektual oy-

unda feal iştirakına görə diplomu ilə təltif olundular. Gənc intellektlərimizi qazandıqları qələbə münasibetlə təbrik edir, onlara yeni-yeni uğurlar arzayırlıq.

Yanvarın 15-dən ölkənin bütün şəhər və rayonlarında keçirilməsinə start verilən Respublika fənn olimpiadalarının rayon(şəhər), yarımfinal və final mərhələləri başa çatdı.Olimpiadaların keçirilməsində başlıca məqsəd istedadlı uşaqları aşkarla çıxarmaq, şagirdlərə fənlərə olan maraqlı artırmaq, biliq və bacarıqlarını nümayiş etdirmələrə kömək göstərməkdir.Olimpiada səkkiz fənn-riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, informatika, coğrafiya, Azərbaycan dili və ədəbiyyatı, tarix fənləri üzrə keçirilib.Bilik yarışmasının birinci mərhələsində 29691 şagird iştirak edib ki, onlardan da 6420 şagird Azərbaycan dili və ədəbiyyatı fənnindən, 6254 şagird isə riyaziyyat fənnindən öz bilik və bacarıqlarını nümayiş etdi-

rib.Rayon(şəhər) mərħələsinin neticələrinə əsasən, hər fənn və hər sinif üzrə en azı 60 faiz neticə göstərən en yaxşı üç şagird respublika mərħələsinin yarımfinal turuna vəsiqə qazanmış.Yeri gəlmışkən, məktəblilərin fənn olimpiadalarının təşkili və keçirilməsi qaydaları Azərbaycan Respublikası

bin şagirdləri Elmir Afər oğlu Səməzdəzə (Azərbaycan dili və ədəbiyyatı) və Rüfət Mirzə oğlu Əhməzdəzə (Azərbaycan dili və ədəbiyyatı), 22 sayılı tam orta məktəbin şagirdi Süleymanov Nazir Nicat oğlu(coğrafiya) rayon məktəblilərini final turunda təmsil etdilər. Fərqli

Təhsil Nazirliyinin Əsasnaməsinin 8.14-cü bəndinə uyğun olaraq hazırlanıb. Fənn olimpiadalarının yekunlarına görə şagirdlərin elde etdiyi neticələr müvafiq fənn müəllimlərinin, məktəbin, yerli təhsil idarəetmə organının fəaliyyətinin qiymətləndirilməsində əsas meyarlardan biri kimi nəzərə alınır.Umumtəhsil müəssisələrinin rəhbərləri, yerli təhsil idarəetmə organları istedadlı şagirdlərin müyyənəşdirilməsi və fənn olimpiadalarına hazırlığını təmin etmək üçün birbaşa məsuliyyət daşıyırlar.

Fənn olimpiadalarının keçirilməsine gəlincə, umumtəhsil müəssisələrində fənn olimpiadalarına hazırlıq ders ili ərzində aparılır və müntəzəm olaraq sinəq yoxlamaları keçirilir.Fənn olimpiadalarının təşkili və keçirilməsi Cəbrayıllı RTŞ-nin və metodiki kabinetin daim diqqət mərkəzində olub.Rayon turunda 284 nəfər şagird iştirak edib.Olimpiadanın rayon turunun obyektiv, şəffaf keçirilməsi üçün bütün lazımı tədbirlərin görülməsinin neticəsidir ki, en layiqlılardan 58 nəfəri yarımfinal turuna vəsiqə qazanıb, onlardan 29 nəfəri isə final turunda iştirak etmək hüquq qazanıblar.Daşkəsən kənd tam orta məktəbin şagirdləri Sirac Mübariz oğlu Şahverdiyev (tarix) və Məftun Mübariz oğlu Şahverdiyev (Azərbaycan dili və ədəbiyyatı) qardaşları, Mehdiyi kənd tam orta məktə-

haldır ki, şagirdlərimizdən her biri final mərhələsində də uğurlu neticələr qazandılar. Diğer iştirakçılarımız medalaların bir addımlığından dayanmalı olsalar da, iki şagirdimiz- Sirac Şahverdiyev qızıl, Məftun Şahverdiyev gümüş medala layiq görüldü. Bu böyük uğur qazanılmasında və bu uğurların ənənəvi hala çevriləməsində Cəbrayıllı RTŞ-nin metodiki kabinetinin müdürü Əbülfəz Əhmədovun eməyini xüsusi qeyd etmək lazımdır.Fürsətdən istifadə edib onu, rayonumuzun təhsil icimaiyetini, müəllimləri, valideynləri, şagirdləri təbrik edir, her birinə yeni-yeni uğurlar arzulayırıq.

HİDAYƏT SƏFƏRLİ

əkinlərin 12 ha şəker çوغundur, 27 ha isə kartof olmuşdur. Bu il isə 29 ha kartof, 8 ha isə tərəvez əkilmişdir.

01 aprel 2017-ci il tarixə heyvanlıq sahəsində qənaətbəxş vəziyyət olmuşdur. Belə ki, qeyd edilən dövrə rayon üzrə 10425 baş iri buynuzlu mal-qara, o cümlədən 4068 baş inək və camış, 114905 baş qoyun və keçi mövcud olmuşdur.

01 aprel 2017-ci il tarixə mövcud olan mal-qaranın sayını ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisə etək görərək ki, iri buynuzlu mal-qara 168 baş, o, cümlədən inək və camış 53 baş, qoyun və keçilər isə 1722 baş artıq olmuşdur.

Baxılan dövrə rayon üzrə et istehsalı 4530 senter (dırı çəkidi), süd istehsalı 17510 senter, yumurta istehsalı 1070 min ədəd olmuşdur.

2017-ci ilin yanvar-mart aylarında kənd təsərrüfatı üzrə mehsul buraxılışının həcmi 2634,2 min manat olmuşdur.

NƏQLİYYAT VƏ RABİTƏ
Rayon üzrə 2017-ci ilin yanvar-mart aylarında dövlət rabitə müəssisələrində göstərilmiş rabitə xidmətlərinin həcmi 25,6 min manat, başqa sözə keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 110,8 faiz olmuşdur.

Baxılan dövrə telefon aparatlarının sayı isə 1144 ədəd olmuşdur. Bu telefon aparatlarının hamisi elektron sistemlidir.

Sahib Süleymanov,
Rayon Statistika idarəesinin rəisi

Yevlax, Şəmkir, Xaçmaz, Masallı, Sumqayıt, Zəngilan, Qax, İmişli, Bakı) 75 şəhər və rayonu təmsil edən komandaların iştirakı ilə regional seçim turları keçirilmiş, seçim turlarında fərqlənən 12 komanda, o cümlədən Cəbrayıllı rayon komandası növbəti mərhələdə

sayı 0,2 faiz az olmuş, boşanma faktlarının sayı sabit qalmışdır.

2017-ci ilin yanvar-mart aylarında 74 nəfər rayon ərazisindən dəmiri yaşamaq üçün gəlmış, 20 nəfər isə qeydiyyatdan çıxıb getmişdir. Rayon üzrə miqrasiyanın müsbət saldosu 54 nəfər olmuşdur.

ƏMƏK

İşləyən və işsiz əhalini əhatə edən iqtisadi feal əhalini Cəbrayıllı rayonunda 01 aprel 2017-ci il tarixə 56334 nəfər olmuş, 15 və yuxarı yaşda olan əmək qabiliyyətli rayon əhalisinin 71,2 faizini təşkil etmişdir. İqtisadi feal əhalinin tərkibində məşşələr olanların xüsusi çökəsi 95,0 faiz olmuşdur.

2017-ci ilin yanvar-mart aylarında rayonda 20 vahid yeni iş yeri - o cümlədən 1 vahid yeni yaradılmış müəssisədə, 19 vahid isə fiziki şəxslerdə açılmışdır.

2017-ci ilin yanvar-mart aylarında rayonun iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq əmək haqqı 228,6 manat təşkil etmişdir. Ötən ilin müvafiq dövründə isə orta aylıq əmək haqqı 237,6 manat təşkil etmişdir.

SƏNAYE

Cəbrayıllı rayonu ərazisində 2017-ci ilin yanvar-mart aylarında mövcud olan aşağıdakı sənaye müəssisələri - Cəbrayıllı rayon kənd icməli su təchizatı müəssisə-

si, Cəbrayıllı Rayon Paylayıcı Elektrik şəbəkəsinin rayon sahəsi, Cəbrayıllı rayon təsərrüfat hesablı Cəbrayıllı rayon Kommunal Təsərrüfatı müəssisəsi və Araz istehsal və təlim kombinati fəaliyyət göstərir.

2017-ci ilin yanvar-mart aylarında istehsal olunmuş mallar, yerinə yetirilmiş iş və xidmətlər 1346,6 min manat olmuşdur. Ötən ilin müvafiq dövründə bu işə 129,8 min manat olmuşdur. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə istehsal olunmuş mallar, yerinə yetirilmiş iş və xidmətlər 10,4 dəfə çox olmuşdur ki, buda Cəbrayıllı Rayon Paylayıcı Elektrik şəbəkəsinin rayon sahəsinin bu ilin əvvəlində yaranması ilə əlaqədardır.

Əvvəlki illərdə istehlak olunmuş elektrik enerjisinin əmək haqqı 180,1 manat olmuşdur. Bu rəqəmləri müqayisə etək görərək ki, baxılan dövrə bir işçiyə düşən orta aylıq əmək haqqı 97,6 manat, başqa sözə keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 89,7 faiz deməkdir.

Bir işçiyə düşən orta aylıq nominal əmək haqqı 267,4 manat, ötən ilin müvafiq dövründə bu göstərici 231,0 manat olmuşdur. Bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 115,7 faiz deməkdir.

KƏND TƏSƏRRÜFATI

Cəbrayıllı rayonu üzrə 01 aprel 2017-ci il tarixə yazılıq əkinlərin cəmi 37 hektar təşkil etmişdir. Keçən ilin müvafiq dövründə isə 39 hektar olmuşdur. Keçən il yazılıq

2017-ci il "İslam Həmrəyliyi ili"dir

Adəmdən Xatəməcən bir könlü ziyarəti

Kərəm Qara oğlu Əliyev 1950-ci ildə Cəbrayıllı rayonunda anadan olub. 1974-cü ildə D.Bünyadzadə adına Xalq Təsərrüfatı İnstitutunu bitirmişdir.

K.Q.Əliyev 1986-ci ildə Azərbaycan KPMK yanında Marksizm-Leninizm Universitetini müvəffəqiyyətlə bitirmiş, 1989-cu ildə Bakı Ali Partiya məktəbinin dinləyicisi olmuşdur.

1992-ci ildə Türkiyənin Bursa şəhərində "Özəlləşdirmə və Sərbəst Bazar İqtisadiyyatı" üzrə kursu müvəffəqiyyətlə bitirərək xüsusi diploma layiq görürlüb.

1970-1972-ci illərdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində baş iqtisadçı, 1979-cu ildən isə nazirliyin nezdindəki "Azərbayhvandarlıqlıq" əməkdaşlığı" üzrə kursu müvəffəqiyyətlə bitirərək xüsusi diploma layiq görürlüb.

23 avqust 1993-cü il tarixdən 2000-ci ilin noyabr ayına qədər Cəbrayıllı rayon İcra Həkimiyətinin başçısı olmuşdur, 2000-ci ilin noyabr ayından isə Azərbaycan Respublikası Nazirliyin Plan-İqtisad və Maliyyə idarəsinin reisi vəzifəsində, 1986-ci ildən 1993-cü ildək Azərbaycan Respublikası Nazirliyin Sovetində böyük referent, aparıcı mütəxəssis vəzifələrində çalışmış, sonradan isə agrar-islahatlar sektorunun müdürü vəzifəsində yüksəlmüşdür.

23 avqust 1993-cü il tarixdən 2000-ci ilin noyabr ayına qədər Cəbrayıllı rayon İcra Həkimiyətinin başçısı olmuşdur, 2000-ci ilin noyabr ayından isə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində deputat seçilmişdir.

O, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafına dair dissertasiya müdafiə edərək iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə elmləri doktoru alımlıq dərəcəsi almışdır. Əmək fəaliyyəti ilə yanaşı ardıcıl olaraq elmi yaradıcılıqla məşğul olmuş, mətbuat səhifələrində bir sıra elmi məqalələri çap olunmuşdur, üç kitabın müəllifidir.

2014-cü ilin sentyabr ayında Məkkədə Həcc ziyarətində olmuşdur.

Almaniyada, Avstriyada, İngiltərədə, Fransada, İspaniyada, Belçikada, Finlandiyada, Ərəbistanda, İranda, Dubayda, Türkiyədə, Rusiyada, Qazaxıstanda, Estoniyada və s. bütünük dölyanın 20-dən çox ölkələrinde keçirilən Beynəlxalq konfranslarda iştirak etmiş, möhtəşəm tribunalardan Dağılıq Qara-bağ münəaqışının Azərbaycanın milli məraqlarına uyğun olaraq ədalətli həllinə dair dəfələrlə kəsərlə və məntiqi məruzələr edərək xalqın səsinin dünya iqtimaiyyətinə çatdırılmışında əlindən gələni etmişdir.

Onun haqqında 60 illik həyat fəaliyyəti ilə bağlı 2010-cu ildə yazılmış "Bir ömrün odiseyası" adlı kitab əsasında film çəkilmiş və Azərbaycan televiziyyası ilə nümayiş etdirilmişdir.

K.Q.Əliyev ailəlidir, 3 övladı, 3 nəvəsi var.

Cəmiyyət və din məsəlesi hər zaman insanları düşündürməş, bu mövzuya dair sayısız-hesabsız əsərlər yazılmışdır. İstər materialist düşüncədən, istərse də idealist nöqtəyi-nəzərdən yanaşıldıqda, din ətrafında olan söz-söhbətlər həmişə öz aktuallığını qoruyub-saxlamışdır. Bu problem dünəndə (keçmişdə), bu gündə (münasir dövrde) nə qədər həssas bir mövzü olmuştursa, sabah da (gələcəkdə) öz dini-sosial məhiyyətini sürdürücəkdir.

Iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə doktoru Hacı Kərəm Qara oğlu Əliyevin "Peyğəmbərlər və imamlar. Qeyri-müsəlman mütəfəkkirlərin islam haqqında düşüncələri" (Bakı, "Nurlar" NPM, 2015) adı ilə tərtib edib oxuculara ərməğan etdiyi kitab da məhz belə bir qayə üstündə araya-ərsəye gelmişdir. Son dövrlərdə qınanılaş hal kimi nə qədər dini zəmindo təxbatlılıq - separatçılıq ünsürü kimi sui-istifadə yolu ilə qanlı-qadallı fitnə-fəsədlər töredilsə də, din əslinde insanları birliyə-həmrəyliyə, dinc yanaşı yaşamağa, sülhə çağırmaq missiyasına xidmət edir. Təsadüfi deyil ki, 2017-ci il de ölkəmizdə bir islam ölkəsi olaraq hərəmtli prezidentimiz İlham Əliyev cənabları tərəfindən "İslam Həmrəyliyi ili" kimi elan olunmuşdur və bu çağış özü də insanları barışa - sülhə, əmin-amarlıqla səslemek məqsədi daşıyır. Özü de buradakı "İslam həmrəyliyi" ifadəsi islamofobiya mənasında təkcə islam dünyasını deyil, dünyyanın bütün dini-irqi mənsublarını bir araya getirmek, başqa sözə, islam dünyasından həm də bütün islam və qeyri-islam dünyasına səfər-bəredici həmrəylik duyuları aşılımaq anlaşımlı öz içərisine alır.

K.Q.Əliyevin tərtib etdiyi bu kitabı mən evvəldən axıra kimi çox diqqətlə oxudum və kitabın mezzununun da məhz belə bir amala dayanmaqla insanlara dini birliliyə, insanı dəyərlərə tapınmaq duyularının təlqin olunduğunun fərqi vəardır. Ele ilahiyyatçı, BDU-nun tarix fakültəsinin dinlər tarixi müəlliimi Saleh Kazimov da ön sözdə belə bir məqama işarə ilə yazar: "Peyğəmbərlər tarixinin əslində bəşəriyyətin əxlaqi mükəmməllik tarixi olduğunu irəli sursək, yanılmarıq. Həzərət Adəmdən (ə) Həzərət Məhəmmədə (s.ə.s.) qədər bütün peyğəmbərlər Allahın insanları mükəmməlliyyət çatdırmaq üçün göndərdiyi mənəviyyat elçiləridir. Təsadüfi deyildir ki, Allah-teala Qurani-Kərimdə Həzərət Məhəmmədə (s.ə.s.) tövsiyə edərən "Şübhəsiz ki, sən böyük bir əxlaq üzərindəsən!" - deyir. Habelə onu insanlara əxlaqi bir nümunə kimi təqdim edərək "Həqiqətən, Allahın Rəsulu, Allaha, qiyamət gününə ümid bəsləyenlər və Allahı çox zikr

göndərilərək onlardan heç biri ilahi vəhydən kənardı qoyulmamışdır.

Zaman keçidkəc ilahi qaydaların pozulması, cəmiyyətdə fitnə-fəsədin baş alıb getməsi, halalın harama qarışması nəticəsində insanlar arasında bir gərginlik yaranmış və Uca Yaradan onları doğru yola yöneltmek üçün yenidən elçilərini məbus etmişdir. Beləliklə də, bu proses Məhəmməd (s.ə.s.) peyğəmbərin gelişilərə ilə tamama yetmişdir. Tarixi sənədlərə görə Adəmdən Xatəmə qədər sayı yüz iyniri dörd minə çatan peyğəmbərlərin her biri insanları Allahı tanımaga, haqqa, ədalətə dəvet etmiş, onları haramlardan əkindirmişlər. Məhəmməd əleyhissəlamlı sona çatan peyğəmbərlək missiyası insana lazıim olan bütün qayda-qanunlar sistemini formalasdılmışdır" (səh. 6-7).

Burada peyğəmbərlərin sosial fəlsəfəsi barədə yürüdülən müləhizələr işığında bir daha Kərəm Əliyevin kitabının əhəmiyyəti nəyinə aydınlaşdırılır.

Partiya məskənlərinə vəzifələrinə təmənzələr.
1992-ci ildə Türkiyənin Bursa şəhərində "Özəlləşdirmə və Sərbəst Bazar İqtisadiyyatı" üzrə kursu müvəffəqiyyətlə bitirərək xüsusi diploma layiq görürlüb.
1970-1972-ci illərdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində baş iqtisadçı, 1979-cu ildən isə nazirliyin nezdindəki "Azərbayhvandarlıqlıq" əməkdaşlığı" üzrə kursu müvəffəqiyyətlə bitirərək xüsusi diploma layiq görürlüb.
1992-ci ildən 1993-cü ildək Azərbaycan Respublikası Nazirliyin Plan-İqtisad və Maliyyə idarəsinin reisi vəzifəsində, 1986-ci ildən 1993-cü ildək Azərbaycan Respublikası Nazirliyin Sovetində böyük referent, aparıcı mütəxəssis vəzifələrində çalışmış, sonradan isə agrar-islahatlar sektorunun müdürü vəzifəsində yüksəlmüşdür.
23 avqust 1993-cü il tarixdən 2000-ci ilin noyabr ayına qədər Cəbrayıllı rayon İcra Həkimiyətinin başçısı, 2000-ci ilin noyabr ayından isə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində deputat seçilmişdir.

O, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafına dair dissertasiya müdafiə edərək iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə elmləri doktoru alımlıq dərəcəsi almışdır. Əmək fəaliyyəti ilə yanaşı ardıcıl olaraq elmi yaradıcılıqla məşğul olmuş, mətbuat səhifələrində bir sıra elmi məqalələri çap olunmuşdur, üç kitabın müəllifidir.

23 avqust 1993-cü il tarixdən 2000-ci ilin noyabr ayına qədər Cəbrayıllı rayon İcra Həkimiyətinin başçısı, 2000-ci ilin noyabr ayından isə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində deputat seçilmişdir.

O, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafına dair dissertasiya müdafiə edərək iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə elmləri doktoru alımlıq dərəcəsi almışdır. Əmək fəaliyyəti ilə yanaşı ardıcıl olaraq elmi yaradıcılıqla məşğul olmuş, mətbuat səhifələrində bir sıra elmi məqalələri çap olunmuşdur, üç kitabın müəllifidir.

23 avqust 1993-cü il tarixdən 2000-ci ilin noyabr ayına qədər Cəbrayıllı rayon İcra Həkimiyətinin başçısı, 2000-ci ilin noyabr ayından isə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində deputat seçilmişdir.

O, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafına dair dissertasiya müdafiə edərək iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə elmləri doktoru alımlıq dərəcəsi almışdır. Əmək fəaliyyəti ilə yanaşı ardıcıl olaraq elmi yaradıcılıqla məşğul olmuş, mətbuat səhifələrində bir sıra elmi məqalələri çap olunmuşdur, üç kitabın müəllifidir.

23 avqust 1993-cü il tarixdən 2000-ci ilin noyabr ayına qədər Cəbrayıllı rayon İcra Həkimiyətinin başçısı, 2000-ci ilin noyabr ayından isə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində deputat seçilmişdir.

O, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafına dair dissertasiya müdafiə edərək iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə elmləri doktoru alımlıq dərəcəsi almışdır. Əmək fəaliyyəti ilə yanaşı ardıcıl olaraq elmi yaradıcılıqla məşğul olmuş, mətbuat səhifələrində bir sıra elmi məqalələri çap olunmuşdur, üç kitabın müəllifidir.

23 avqust 1993-cü il tarixdən 2000-ci ilin noyabr ayına qədər Cəbrayıllı rayon İcra Həkimiyətinin başçısı, 2000-ci ilin noyabr ayından isə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində deputat seçilmişdir.

O, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafına dair dissertasiya müdafiə edərək iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə elmləri doktoru alımlıq dərəcəsi almışdır. Əmək fəaliyyəti ilə yanaşı ardıcıl olaraq elmi yaradıcılıqla məşğul olmuş, mətbuat səhifələrində bir sıra elmi məqalələri çap olunmuşdur, üç kitabın müəllifidir.

23 avqust 1993-cü il tarixdən 2000-ci ilin noyabr ayına qədər Cəbrayıllı rayon İcra Həkimiyətinin başçısı, 2000-ci ilin noyabr ayından isə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində deputat seçilmişdir.

O, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafına dair dissertasiya müdafiə edərək iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə elmləri doktoru alımlıq dərəcəsi almışdır. Əmək fəaliyyəti ilə yanaşı ardıcıl olaraq elmi yaradıcılıqla məşğul olmuş, mətbuat səhifələrində bir sıra elmi məqalələri çap olunmuşdur, üç kitabın müəllifidir.

23 avqust 1993-cü il tarixdən 2000-ci ilin noyabr ayına qədər Cəbrayıllı rayon İcra Həkimiyətinin başçısı, 2000-ci ilin noyabr ayından isə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində deputat seçilmişdir.

O, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafına dair dissertasiya müdafiə edərək iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə elmləri doktoru alımlıq dərəcəsi almışdır. Əmək fəaliyyəti ilə yanaşı ardıcıl olaraq elmi yaradıcılıqla məşğul olmuş, mətbuat səhifələrində bir sıra elmi məqalələri çap olunmuşdur, üç kitabın müəllifidir.

23 avqust 1993-cü il tarixdən 2000-ci ilin noyabr ayına qədər Cəbrayıllı rayon İcra Həkimiyətinin başçısı, 2000-ci ilin noyabr ayından isə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində deputat seçilmişdir.

O, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafına dair dissertasiya müdafiə edərək iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə elmləri doktoru alımlıq dərəcəsi almışdır. Əmək fəaliyyəti ilə yanaşı ardıcıl olaraq elmi yaradıcılıqla məşğul olmuş, mətbuat səhifələrində bir sıra elmi məqalələri çap olunmuşdur, üç kitabın müəllifidir.

23 avqust 1993-cü il tarixdən 2000-ci ilin noyabr ayına qədər Cəbrayıllı rayon İcra Həkimiyətinin başçısı, 2000-ci ilin noyabr ayından isə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində deputat seçilmişdir.

O, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafına dair dissertasiya müdafiə edərək iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə elmləri doktoru alımlıq dərəcəsi almışdır. Əmək fəaliyyəti ilə yanaşı ardıcıl olaraq elmi yaradıcılıqla məşğul olmuş, mətbuat səhifələrində bir sıra elmi məq

Ömür paylanan zaman
Görün kimə nə düşdü?
Üç yüz il boz qarğaya,
On il şahinə düşdü.

Şair Mirzə Mirimli mənə telefonda Sahib müəllimlə bağlı qara xəberi çatdıranda bu fani dünyanın ömürə vəfəsizliyi məni çox məyus etdi. Rəhmətlik Bəxtiyar Vahabzadənin "Həyat, sən nə şirinsən!.." şeirindən yuxarıdakı misralar gəlib könlüme -

düşüncəmə doldu. Niyə qarğaya 300 il, alıcı quş olan şahinə isə 10 il yaşamaq nəsis olur deyə bu allegorik məzmunda söylənmiş fikir yükünün altına girdim. Qarğanın obrazı yazılı və şifahi ədəbiyyatımızda sarساqlıq, axmaqlıq rəmzi kimi oturmuş. Axmaqlıq, sarsaqlıq başdan kəmlik - ağıldan seyrəklik mənasında anlaşılr. Hətta birisi yersiz hərəkətlərə yol verib, kəmsər-kəmsər danışdıqdə, ona da el arasında "qarğabaş" deyirlər. Deməli, xalq təfəkküründə də qarğanın səfəhliyin, başlıbosluğun simvolu hesab olunur. "Ağıllı olub, başqasının dərdini çəkincən, dəli olasan, sənin dərdini çəkələr" şeklinde el arasında ironik məzmunlu bir deyim də işlədir ki, bütün bu deyilənləri yığışdır bir yerə cəm edəndə, bir daha o qənaatə gelirsən ki, qarğanın bu qədər çox yaşamığının sebəbi elə onun qarğalığında - qarğanın təbiəti olmasında, qarğabaşlığının dadır. Bu allegoriyanın mezmunu sosial sferaya tətbiq eləsək, onda belə bir təbii məntiq alınar ki, cəmiyyətdə də dərd-qəm çəkməyənlər, fikir eləməyənlər, qayğısız - əndişəsiz ömür - gün keçirənlər qarğanın təmənini təmsil edənlərdir. "Ayağını isti elə, başını sərin, çox fikir eləmə, düşünmə dərin, ömrün uzun olar" formasında söylənilən kinayəli el kələmi da deyilənlərlə həməhəng səsləşir. Buradakı "başı sərin eləmək" ifadəsi bir qədər anlaşılmaz görünə bilər deyə bu deyimin də mənasına açıqlama verib deyim ki başın sərinliyi başın dərdən-sərdən, qəmdən-fikirdən ayazıması, fikirdən-qayğıdan uzaq olması anlamına uyğun gelir. Başqa sözlə, başı sərin eləmək başlısoyuqluq mənasına gelir. Hadisələrə soyuqqanlı yanaşmaq, problemləre soyuq münasibət bəsləmək, başlısoyuq (başısın) olmaq - soyuq davranışmaq! Bu isə principcə (kiminsə kimiləse arası sərin - soyuq ifadələrinin sinonim cərgədə durmalarına bir misaldır) sərin (soyuq) ifadələrinin biganəlik - laqeydilik mənalarına dayandığıni açıq-aydın şekilde sezdirdir. Bəyəm əsl insan, əsl vətəndaş ömrünün cismani cəhətdən uzun olması xatirinə başını sərin eləye bilməri - soyuq, biganə təbiətə sahib ola biləmi?! Əsla yox!.. əksinə, ürəyi bəşəriyyətə, vətənə yanğı ilə döyünlərlə öz cismilərinin üstündə odlu-alovlu bir ürək, emosiyalarla - düşüncələrlə dolu qovğalı, qızığın sevda dolu baş gəzdirirlər. Ürəklərinin hərərəti, gözlerinin işığı, beyin yaşımküresinin ehtirasla kükrəyen qaynar qa-

nı duyan-düşünən, həssas insanı soyuq (sərin) baş sahibi kimi soyuqqanlı - biganə uzun ömür yaşamağa təhrük edə biləmi? Mümkünə gəlməz. Hələ kiminsə haqqında "filankəsin gözü qızdı, beyni qızdı" ifadəsini işlədəndə de burada gözün-beyinin qızmağı duyğunun-düşüncənin tarıma çəkilmesi, qəzəbini oda-alova döndərməsi halını ifade edir. Bu mənada emosiyaların - ehtirasların coşduğu hədd insanda beyinin qızması hələ kimi xarakterize olunur. Belə olan halda bir daha başı sərin eləmək soyuqtəbiətliliyin işaretisi, başı-beyini qızmaq

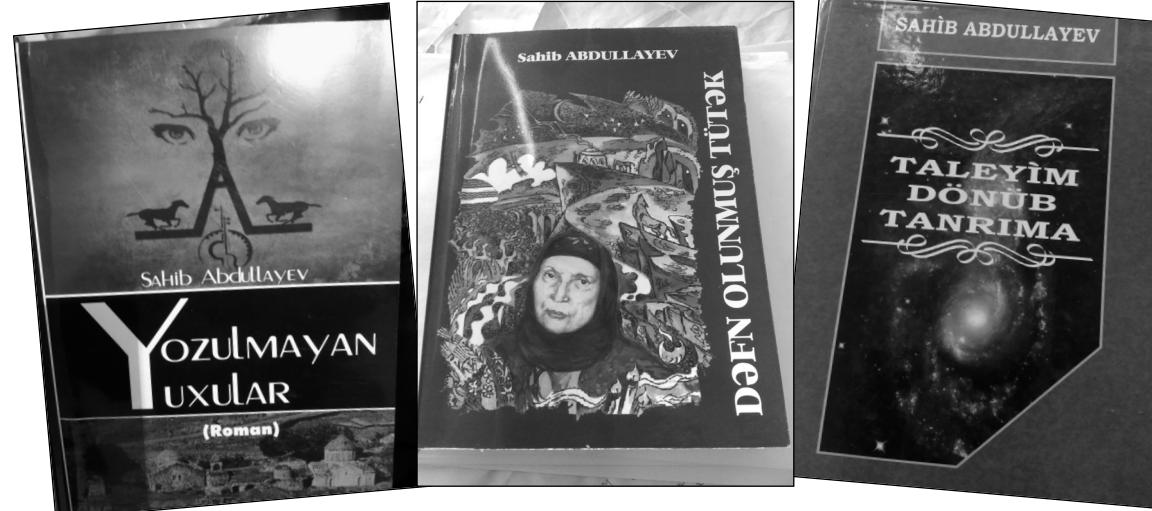
ömrünü gələcək qərinələrə, əsrlərə ötürə bildi, əlbəttə ki, bu dünyada qoyduğu can yanğısının hesabına... Rəhmətlik B. Vahabzadənin yuxarıdakı şeirində səsləndirdiyi misraların dili ilə desək:

"Heyat, sən nə şirinsən, kim səndən doydu getdi?
Gedənlər öz qəlbini dünyada qoydu getdi".

Bəli, özünün doymadığı bu şirin dünyada qəlbini qoydu getdi Sahib müəllim, qəlbinin arzularını, ideyalarını qoydu getdi. Amma hansı şəkildə qoyub getdi sualının

o qədər şirindir ki, insan üstündə nə qədər ömür eyləsə də, ondan doymaq bilmir. Amma orası da var ki, şairin elə özünün də dediyi sayaq: "çoxun, azın da şirin" deyə həyatın münasibətdə söylədiyinin hökmünü də şeirinin əvvəlində də, sonunda da belə verir ki, "Ancaq hamının deyil, sən həyatın qədrini yalnız bilənlərinsən!". Bəli, bu həyat dediyimiz ki var, onu hamı görə də, yaşa da, o, hamının deyil, o, həyatın qədrini bilənlərindir. Doğrudan da, həyat özü həyatın qədrini bilənlər üçündür. Bəs bu qədirbilməklik özünü nədə göstərir?

Hamının olan bu dünyada kimlər qalır?!

(istiləşmək) isə coşguluğun, qaynar təbiətliliyin göstəricisi olduğunu deməyə əsas verir.

Bütün bu deyilənlərə rəğmən bildirim ki, qarğabeyin (yelbeyin) olub 300 il cismanı ömür sürmek yox, şahin kimi çevik, iti olmaq, qaynar təbiətə malik olub yaşamaq insan övladının seçdiyi şərəflə ömür yolu dur. Deməli, insan üçün, xüsusən də duyan-düşünən kövrək qəlb sahibi üçün həyata, dünyaya soyuq baxışlarla baxıb, laqeyd bir ömür sürmək - qarğanın ömrü yaşamaq, uzun ömür keçirmək heç vaxt qismət olmur. O ki ola yaradıcı təfəkkür sahibi olan insandan söhbət gedir, bu, heç təsəvvürə gələsi şey deyil. Elə bu səbəbdənki, iç dünyalarında dolaşan nəhəng təlatümlü dalğalar bir -birləri ilə toqquşur, fikir - əndişə burulğanının kəskin, amansız zərbələri ürəyə, beyinə sarsıcı təsir gücünü göstərir və nəticədə yaradıcı insanın arzularını ürəyində yarı-yarımçıq qoyub cismanı ömrünə əlindən vaxtsız və qəfleti alıb aparır. Bax şahine də alıcı quş kimi özünəməxsus olan az və mənali ömür qismət olur. Əger şahin deyilən alıcı quş iti gözləri və sərrastlığı, cəldliyile seçilir, yaradıcı kəslər də hamının adı gözlərlə baxdıqı bu dünya pəncərəsinə daha iti, nüfuzlu baxışlarla baxıb, ondakı rəngarəng çalarları görə, duya və dərk edə bilirlər, alıqları bu qeyri-adı təəssüratları isə qəlemin, firçanın cənginə keçirib, möcüzələr şeklinde oxucularına nümayiş etdirirlər.

"Xudafərin" qəzətinin keçmiş baş redaktoru, "Katarsis dünyası" qəzətinin təsisçisi və baş redaktoru olan yaradıcı qələm adımı Sahib Əhməd oğlu Abdullayevin də həyatdan beləcə qəfleti və arzularını yarı yolda qoyub getməsi də bu kimi amillərin təsirində idi.

Sahib müəllim cismanı ömrünün pik həddini 65-də başa çatdırısa da, mənəvi

cavabı da elə onun iç dünyasının zənginliyi kimi çoxmənalıdır - çoxçavablıdır. Bu cavablardan biri belədir ki, uzun müddətdir ki, işlədiyi və rehbərlik etdiyi şəhid Hafiz Fətəliyevin adını daşıyan Şahvəlli kənd tam orta məktəbinin müəllim və şagird kollektivinin simasında özündən sonra həzin, şirin xatirələrini qoyub getdi və xatirələrdə özünü bu şəkildə yaşadacaqdır: sevimli müəllim kimi, teşkilatçı, bacarıqlı direktor kimi. İkinci cavab budur ki, yazıçı-publisist kimi, şair kimi can yanğısının - qəlb ağrıacısının, tale yaşantısının mənəvi inikası olan çoxsaylı məqale və kitablarında boyanacaq üzü bizi lər və gələcək nəsillərə Sahib Abdullayev dünyası!.. Üçüncüsü, cavanlığında qəlbinin odlu məhəbbətılı sevib-seçib bəyəndiyi həyat yoldaşı Rəbiyyə müəllimənin və bu evlilikdən ortaqpəyaları olan övladları Mürvətə Turalın könül dünyalarında eziż və unudulmaz insan kimi - həyat yoldaşı və ata kimi anılıb yaşayacaqdır Sahib müəllim. Dördüncüsü, böyük oğlu Mürvəti evləndirməye tale-həyat ona macal vermişdi və uca Tanrı Sahib müəllime sağılığında bir oğul və bir qız nəvə bəxş etdi.

Deyərdim ki, Sahib müəllimin adaşı olan nəvəsi də övladları ilə birgə onun cismanı ömrünün davamçısı olaraq yaşayacaq və bu özü də dünyada özünü cismən yaşada bilməyin bariz təcəssümüdür. Mənəvə, mütərəd məfhüm olan xoşbəxtlik anlayışının real şəkildəki əlaməti elə insanın özündən sonra özüne layiq övlad və nəvələrinin olmasına özünü təzahür etdirir. Və sair və ilaxır. Bu minvalla Sahib müəllim qəlbini-canını qoyub getdiyi bu dünyada özüne özündən sonrakı yaşarıq haqqını qazandırı.

Onsuz da Xalq şairinin "Səndən doymaq olarmı, həyat, sən nə şirinsən!" misrasında dediyi kimi, bu həyat, bu fani dünya

Dünya giri ikdəmi, dünyani iki əlli də yox, dördəlli yapışmaqdə - dünyanın maddi və dövlətinə sahiblənmək istəyindəmi?.. Yox! Həyatın qədrini bilmək həyat deyilən anlayışın özündən - həyat fəlsəfəsindən xəbərdar olmaq, agah olmaq deməkdir. Bir olan Allaha, bir də peygəmbərlərdən Xızır peygəmbərə verilmiş bu ölümsüz əbədi həyat yerde qalan bütün varlıqlar üçün müvəqqəti - fənidir. Dünya binnet olan əbədi həyat arzusu ile yaşamaq da bir ideya - düşüncə hadisəsi olaraq bəşər əvladını maraqlandırmışdır. Əbədi həyat arzusuna bəşər övladı "həyatın qədrini bilmək yolu ilə" - həyatın sırlarınə azdan-çoxdan vəqif olmaq hesabına çata bilmədir. Bu da özünü müxtəlif parametrlərdə, cürbəcür səviyyələrde və ayrı-ayrı formalarda bürüzə vermişdir. Amma bunlar hamısı da nə qədər müxtəlif yönlərdən özüni təzahür etdirir, vəhən və müstəvinə qaynaqlanmışdır. O qaynağın adı fövqəlidir - insan idrakının həyatı dərkətə dərəcəsi!.. Bu dərkətə bucağı nə qədər geniş və əhatəlidir, bax həyat da o dərəcədə idrak sahibinin özünə doğmadır, yaxındır. İnsan da həyatı o dərəcədə özünü edə bilib. Bu məsələlər isə alimlərin keşfində, şair və yazıçıların əsərlərində, inqilabçıların isə dəyişdirə bildikləri ictimai-siyasi quruluşların xarakterində özlərini eks etdirirler.

Sahib Əhməd oğlu Abdullayev də yazıçı-publisist kimi, şair kimi yazüb-yaratdığı və özündən sonra yadigar qoyduğu əsərlərinin dilində-ruhunda bu həyatı - bu dünyani özünüküleshdirmək gücündə oldu. Təfəkkür hadisəsi kimi ortaya çıxan əsərlər sahibinin həyatı - dünyani mənimsemək gücünün göstəricisidir. Sahib müəllimin 65 il ömür sürdüyü bu fani dünyada sahib olduğu əsərləri də elə onun bağı dünyaya mənəvi sahiblik haqqıdır. Bəli, həyatın qədri ona sahib çıxa bilmək haqqı ile ölçülür. Hamının olduğu bu dünyada hər kəs qalmır, axırdı hərə öz köçünü sürüb gedir. Amma siz cismanı aləmdən köçünüzü sürüb getsəniz də, mənəvi aləmdə əbədilik qaldınız, Sahib müəllim!

Allah ruhunuzu şad eləsin, yeriniz behiştlik olsun!

Şakir Albaliev

(Əvvəli ötan sayımızda)

Burada Dağların başının (ya döşünün-sinəsinin) tütün olması insan övladının başının qəzavü-qədərli olmasını, döşünün-sinəsinin dağlı-yaralı olmasını işarəleyir. "Tütün gülebetində" misrasının adekvat mənəsi digər bayatının ikinci misrasındaki mənənin ritorik sualında da özünü göstərir: "kimin bağıri bütündür?" yəni kimin bağıri-sinəsi bütövdü - çalın-çarpaz dağlı deyil ki? Bununla o deyilmək istənilmişdir ki, sinədəki dağlar-yaralar "tebib eli ile" sonradan sənki sapları tikilmiş-bağlanmışdır. Bax o yaranan tikiş sapları ile "tütün gülebetində" misrasındaki tütünün - tütünün (ağıracının) də allı-bezəklə gülebetin işləməli sapları tikilmiş olduğu (müvəqqəti qayaqlamış olduğu) müşayisə edilmişdir. Başqa sözə, dərdim-serim, döşümə-sinəmə çəkilən yaralar xal-xaldır, rəngarəng dərd-ələm naxışları ilə bəzədilmiş gülebetini xatırladır. Bu səbəbdən de sonuncu iki misradakı müraciət bu ağrının-acının müqabilində söylənilir: "gəl otur səhbət edək (gəlin bir halallaşaq), dünya ölüm-itimdi". Bu isə həmdə o deməkdir ki, əzizlərimiz bu dünyadan nakam getməklə bizim sinəmizə (döşümüzə) gülebetin dağlar çekikləri kimi, bir gün də biz bu bivefə dünyadan köçüb-getməkə öz yaxınlarımızın ürəyinə dağlar çəkə bilərik. Ona görə də gəl bu dünyada var iken səhbət edək - halallaşaq, bu həyatın qədrini biliək, bu ömrü əbədi sanmayaq ki, bir gün biz də bu ölüm-itim dünyasından gedə bilərik. Bax onda heç nəyə təessüflənməyek ki, niyə biz vaxtında oturub dərdleşmədik-səhbətəlmədik Bax budur gülebetin ifadəsinin bayatılarımıza obrazlı məna kəsb etməsi güle-

AZƏRBAYCAN FOLKLORUNDAN GÜLƏBƏTİN MOTİVİ VƏ ONUN MİFİK SEMANTİKASI

məlumat almaq istərkən, anam Qərənfil Sisyan (Qarakilsə) rayonunda kəngər adlı gülün-bitkinin, çiçeyin gülebetin çiçeyinə uyğun geldiyini söyledi. Kökü yeməli olan, bənövşəyi rəngli etirli gül olduğunu, Zəngəzurda, Sofuluda bitdiyini dedi. Deməli, gülebetin, hər şeydən önce, həm də öz adında ifadə olunduğu kimi, gül-çiçək adıdır: gülebetin gülü, gülebetin çiçəyi. Gülebetini eyni zamanda gülxətmi, ilipar (nilufər) gülü ilə bərabər seviyyədə tutanlar da vardır.

Sevib-sevilənlərin bir-birlərinə ince, zərif hədiyyə kimi gül alıb vermələri ənənəvi bir haldır. Bu mənada gül həm də bir sevgili buta simvoludur. Gülebetin çiçəyi (gülü) də bu-

ta çiçeyidir. Gülebetin naxışı işləmələr də buta naxışlarının ilkin özəyi - butanın ibtidai elementləri hesab oluna bilər. Bunu xüsusi adlardakı uyğunluqlar da təsdiqləyir. Bunu xüsusi isim kimi qızlarımıza qoyulan adlar vasitəsilə keçid mərhələləri şəklində de izləmək olar: gülebetin - gülbuta - buta.

Fikir verin: gülebetin ifadəindəki "betin" hissəsi bir-başa "buta"ya transformasiya olunub "gülbuta" şəklində düşmüş, "gülbuta" forması

ise sonradan sadəcə "buta" halında işlənməklə bir-başa sevginin simvoluna çevrilmişdir. Buta ifadəsi isə özlüyünde gül, naxış ifadələrini də digər simvolik mənalara ilə birləşdə öz ehətə dairəsine alır. Beleliklə, burdan belə çıxış etmək olar ki, tarixən əşyayı yazidan mixi yazıya, mixi yazılardan şəkli yazıya (ya eksinə), daha sonra ideoqrafik yazıya keçid prosesləri baş verdiyi kimi, naxışsalma da da gülebetindən (eləcə də gülebetinin timsalında digər tikmə-bəzək sənət növlərinən, o cümlədən də baftaçılıq sənətindən) de butaya bir rəmzi işarə (oxuma, yazı) vasitəsi kimi keçid edilmişdir. Başqa sözə, buta təsvirlərinin əsasında-mənşeyində gülebetin,

bafta və s. kimi tikmə-bəzək sənət sahələri dayanmışdır. Buta isə özlüyünde keçmişin izlərini naxış işarələr şəklində qoruyub yaşatmaqdadır.

"Bu dağda maral gəzer" adı ilə təqdim olunan xalq mahnısının sözlərinə bu məqamda diqqət yetirsək, orada nəqarət kimi söylenən misraların alt qatında da bir eyham çalarının dayandığını görerik:

Bu dağda maral gəzer,
Telini darar gəzer.
Mən yarıma neyldim, ay gülüm (ay balam),
Yar məndən kənar gəzer.
Dağlarda çiçək ay Gülebatın,
Hamidan göyçək, ay Gülebatın,
Doldur ver içək, ay Gülabatın,
Heeeey

Əzizim, od yandırmaz,
Yar, səni od yandırmaz.
Elə ki sən yandırdın, ay gülüm (gözəl)
Heç vəde od yandırmaz.
Dağlarda çiçək, ay Gülebatın,
Hamidan göyçək ay Gülebatın,
Doldur ver içək, ay Gülabatın,
Heeeey

Şakir Əlifoglu

(Ardı gələn sayımızda)

TƏZƏ YARA GÖYNƏMİ Dostum Sahib Abdullayevdən bir xatıra

Yurdun ağrılıları əzab dilidi,
Ayrılıq dastanı - Ezop dilidi.
Zamana, dövrana lənət oxuyan,
Yaza bilsəm, elə qəzəb dilidi.

Yanıram, közümün gəlhagəldi,
Hünərin, dözümün gəlhagəldi.
Ayrılıq ağrısı dile gəldikcə,
Deyirəm sözümün gəlhagəldi.

Qəza məni qaralara aparır,
Göynəm-göynəm yaralara aparır;
Dördlüyün sal üzü çəkib qoynuna,
Qollar məni haralara aparır?

Kürdoğludan yazmaq - sənəti yazmaq,
Milli dəyanəti - sərvəti yazmaq.
Yazdıqca ağrıdan, acıdan keçib,
Dözmü, təpəri, heyratı yazmaq.

Oyadım sözümü qalxın yerindən,
Çağırım mənalar gəlsin dərindən.
Güllənən ağrılar çəkdikcə məni,
Keçirəm dağların gədiklərindən.

...Bir uları gəldi mənə yetdi, hey,
Dardimin də təzə gülü bitdi, hey.
Dedilər hardasan, gəl, a Xələfli,
Dostun Sahib Əhmədoglu getdi hey.

Bir bəd xəbər haray saldı, ünlədi,
Duyğularım səsə gəldi, dinlədi.
Dilimin ucunda sözün giləsi,
Gözlərimdə yaşı ağladı, inlədi.

Fələk kəsdi ömüründən, yaşından,
Ayrı saldı torpağından, daşından.
Qara xəbər sinəm üstə yeridi,
Çaldı məni ürəyimin başından.

Əkində xeyiri əkərdi sözü,
Daşı ətəklərdən tökərdi sözü.
Sahibin ovsunu tilsimi vardi
İlanı ciğira çəkərdi sözü.

Çıraq idi - yanın pilə haləsi,
Közərirdi ürəyimin lalesi.
Tutar öz soyundan üzü döneni,
«Dəfn olunmuş tütəy»inin naləsi.

Dillənir bir xatıra, yaddaşma yol açır,
Qəlbimi dilə tutub ciğir açır, kol açır.
Ötənlərdən qalanlar, varlığıma hopanlar
Sinəmdə gəl-gəl deyir, duyğulara qol açır.

Dağ çəkilir dağlarda - dağ üstündən dağlara,
Yağlıların elində əsir-yesir dağlara.
Xanəndə Hüseyin-Sahib - iki qardaş, bir də mən -
Laçın yolu gedirik - üz tutmuşq dağlara.

Döyüş gedir, qan süzür dağların sinəsindən,
Od töküfür sözünə şairin nəfəsindən.
Deyirlər şair özü doğma yurduna gəlib
Ürəyini verməyə çıxarıb qəfəsindən.

Yol boyu səhbətimiz, sözümüzün tacı var,
Hüseyin Kürdəoğlu demiş; hər kələfin ucu var.
Sahib inamla deyir Kürdəoğlu dördlüyündə
Bir kitab ağırlığı - bir romanın gücü var.

Tapdalandı, dağıldı Vətənin haqqı, yolu,
Xanəndənən taleyi, şairin haqqı, yolu.
Yol boyu Kürdəoğlu oxuyan Hüseyin deyir:
Gedək şairi görkə İbrahim - Həqqi yolu.

Keçib gedə bilmədik, kəsildi yollarımız,
Dönbə Turşuya goldik - əsirdi yollarımız.
Biz qoruya bilmədik vəsiyyət qaldı bizdən
Xalqın geni, yaddaşı, nəsildi yollarımız.

Dövranın çox üzü var, neyəsin ağıl-mağıl,
Verdiy dərədəvəzi paylayar noğul-mögul.
Gözlədik ağ atlıni, ağara qaldı yollar,
"At murad deyilsə" bəs, hardandı nağıl-mağıl!

O ağırlı günlərdə xanəndə küsüb getdi,
Ümidini dünyadan - dözmədi, üzüb getdi.
Kürdəoğlu dərədənən zaman ilə döyüdü,
Axır ki, ozabardan canı da bezdi, getdi.

Doğrandı illərimiz qəsddən, qəzəbdən keçdi,
Həyatımız tufandan, dərddən, əsəbdən keçdi.
Üzü dönük "Taleym dənəbən Tanrıma" - deyən
Əhmədoglu Sahibin yolu əzabdan keçdi.

Qələm dostum, qardaşım, yolunda yarı qaldı,
Gözlərindən qan tökən yoldaşı, yarı qaldı.
Yazıcı dostum Sahib belə ayrıldı məndən
Neçə kitab yazılısı yarımcıq, yarı qaldı.

Gözlərimin önündə bir ürək çəgləyirdi,
Yanıqlı bir harayla sinələr dağlayırdı.
Canında ağrı-acı, dərdindən həsrat yükü,
Yurduna qovuşmayan bir könlə ağlayırdı.

Ruhunda ağrılı yaddaşı çaxıyırdu,
Eyhamların acısı mənalar toxuyurdu.
Aşib hicran dağını, yurdı gəzib qayitmış,
Bir bülbü'l sizliliyə dərdini oxuyurdu.

Ey həmdəmim, bir anlayan tapılar,
Sənin də dərdini bilər, ağlama.

Əli Rza Xələfli

Gözlərindən axan qanlı yaşları
Bir durna lələyi silər, ağlama.

Dövran gərdişinə bir aram eylər,
Dağlar havalanar, toy-bayram eylər,
Ellər gün doğar, soy bayram eylər
Ağlayan gözlərin gülər, ağlama.

Baxmaz sinələri dağlayan fələk,
Nə deyir göynəyən, ağlayan, fələk
Üzüñə qapını bağlayan fələk
Bir gün də açmağa gələr, ağlama.

Üzü dönük peşman olar, qayidar,
Ayrılıqdan üzü solar qayidar
Kövrələr, ağlayar dolar qayidar,
Sənin də dərdini böllər, ağlama.

Sellənər göz yaşı, alar aparar,
Çixılmaz dərələrə salar, aparar,
Qəmərlər Xələfliyi çalar, aparar
Dözməz həsrətinə olər, ağlama.

Çağırar bülbülləri
Sinəmin al gülləri.
Dən tutub bara dolur
Dərdimin sünbülləri.

Xar gəldi gəzə gülü,
Çığnaya, eze gülü.
Sinəmdə qönçə tutdu
Dərdimin təzə gülü.

Bülbülsən, güləsən, gülüm,
Ocaqsan, küləsən, gülüm;
Hansi yara sağalar
Ağlasan, güləsən, gülüm?

"MƏN BELƏ ÖMÜR YAŞADIM..." (Elegiya)

Gəlimli-gedimli, son ucu ölümlü dünya... Əcəl aldı, yer gizlədi, fani dünya kimə qaldı? Bu fani dünya heç kəsə qal-mayıb, heç kəsə də qalmayacaq.

Şair demişkən, "dünya mənim, dünya sənin, dünya heç kimin". Hamımızın və heç kəsin olan bu dünyada bizlərdən acılışırınlı xatirələr, bir də eməllərimiz qalacaq. Xoşbəxt o kəsdir ki, sağlığında rəhmətini qazanıb, bağlı olduğu nəslə, el-obasına layiqli övlad ola bilib. Təbii ki, bunlar bir təselli, bizləri heyata bağlayan, yaşayış yaratmaq əzmi bəxş edən yaşam telləridir. Amma tanıdığımız insanların cisməni yoxluğu ilə barışmaq çox çətindir. Bu ağrı-acı erkən gələndə daha dözlüməz olur. Bu bahar Aslan yüzbaşı nəslinə, Hüseynilərlər tərəsinə, mərhum Şümən müəllimin ocağına qara libasda gəldi. Ölüm Novruz bayramı axşamı bu ailənin qapısını "döydü". Ədalət Şümən oğlunun vaxtsız ölümü onu tanıyanların hamisini sarsıldı:

*Əzizinəm, qısa bax,
Qarğanan qarğışa bax.
Hamının yazı gəldi,
Bize qalan qısa bax.*

Ömrünün 55-ci baharında həyata veda edən Ədalət Şümən oğlunu hər bir kəs və-tənpərvər, dostcanlı, ailəcanlı bir insan ki-mi tanıydı. İki qız, bir oğul böyüdən Ədalət, yeganə oğlunun orduda qalib xidmət etmək istəyini qırurla qarşılımış, oğlunun bu istəyinə ata xeyir-duasını vermişdi. Ətən ilin aprel döyüşləri hər birimizin həyatında müəyyən izlər qoydu. Ordumuzun xüsusi təyinatlılarından ibarət bölməsi tərkibində Elgün də qəhrəmanlıqla döyüşərək ağır yaralandı. Gəncə şəhər hospitalına yerləşdirilən oğlunu görmək üçün uzaq yol qət edən atanın hansı hissələr keçirdiyini bu anları yaşayanlar bili. Elə həmin vaxtdan da Ədalətin səhhətində problemlər meydana gəldi. Çox heyf ki, onu çox erkən itirdik. Nə qədər arzuları yarımcıq qaldı... Hacılı kənd qəbiristanlığında qazılışı qəbir Sabirabad şəhər qəbiristanlığında qazıldı... Amma ölüm sevinməsin qoy... Sevərek yaşayınlar, sevilərək ölenlər həmisiyəşardılar. Bele insanlar ölmürlər, övladlarının xeyirxah əməllərində, nəvə-nəticələrinin məsum çöhrələrində, el-obanın nəsillərdən-nəsillərə

ötürülən xatirələrində yaşayırlar. Ədalət Şümən oğlu kimi...

*Bu dünyaya gələn gündən,
Keçdim, ana, duman-çəndən.
Duyan deyir, heyf səndən,
Mən belə ömür yaşıdım...*

*Ağlamasıñ bacı-qardaş,
Dostdu mənə, hamı sırdaş.
Hər baxışda bir damla yaş,
Mən belə ömür yaşıdım...*

HİDAYƏT SƏFƏRLİ

sını mənə çevirirdi. Bir dəfə gün hardan doğdusa, necə oldusa, na-har vaxtı bardaş qurub mənimlə üzbez oturdu. Dəstərxanını açıb: "Gel çörəyimizi bər yerdə yemək". - dedi. Nahar əsnasında məndən soruşdu ki, a bala, sənin adın nədi, kimlərdənən?

Göz yaşlarını saxlaya bilmədim. Handan-hana: - Sen mənim doğmaca əmimsən, - cavabını verdim.

Əminin öz qardaşı oğlunu tanımaması (və ya tanımazlığı vurma-sı) principcə insanın özünün özündən yadlaşmasına publisisti-kanın real dili ilə bir etiraz formasi kimi düşünülməlidir. Çünkü in-san öz içində mənliyini, qurunu-qorumaqla kim olduğunu, kimin kimsəsi olduğunu da bilməlidir.

Necə ki, 70 illik sovet dövrü xalqın yaddaşından qədim ulu Novruz bayramımızı silib çıxara bilmədi,

elecə de qohum qohuma qarşı (nə qədər ekstəbiyatlardır getsə bełe) yad, yabançı hissələrə yaşamama-

lıdır. Çünkü insan öz doğmaca qardaşı oğluna ögey münasibət bəsləyərə, xalqının digər övladla-

rına qarşı hansı doğma hissələri bəsləyəcəkdir mənliyi ilə

düşünək, ele bilirom her şey ay-

dındır. Mənə, yazıçı-publisist Qorxmaz Abdulla bu cür canlı

həyat həqiqətlərini xatirə halında bizlərə çatdırmaqla həm də insanda insanı duyğuların əbədilik qoru-nun yaşamasına bir ədəbi

çağırış etmək istəməidir. Çünkü in-sandan kenarda insan yoxdur,

insan öz içindən doğulur, insan öz içində - cəmiyyətdə yaşayır ve in-

san öz soydaşlarına qarşı insani duyğular, humanist prinsiplər eşa-sında qayğılılıq göstərməlidir.

Əger insan insanın qədrini bilmir-sə, onda heyvanlardanmözgələliyik insana insani münasibəti?

Bax mənə, Q.Ə.Abdullanın xatirələrini dile getirdiyi bu məqə-

lələr toplusu keçmişin acı sehvə-

rinin görüb nəticə çıxarmağa sövq

edir ki, bir daha bu gün də, gə-

ləckədə də cəmiyyətimizdə neqativ-

halların qarşısının alınmasında həmçəlik göstərək, haqq-ədalə-

tin, humanist prinsiplərin qorunub

yaşadılmasında hamımız səfərbər

olad. Bir sözə, kitabın məzmunu

bize o ideyanı telqin edir ki, keç-

mişin sehvərindən ibratımız nə-

ticə çıxaraq, çünkü keçmiş özü də

hardasa insanın dönüb özüne

baxması üçün bir həyat gü-

zgüsdür.

Şakir Albaliev

Streslər yaşam vərdişi kimi

Müasir dövrümüzde gündəlik həyatda rastlaşdırığımız nə varsa hamisə beynimizlə cavab veririk. Müxtəlif ailə-məişət qayğıları, işsizlik, yaxud iş həyatının gərginliyi, informasiya bolluğu kimi bu problemlər bizi stress adlanan bir faktorla qarşı-qarşıya qoyur.

Stress-organizmin müxtəlif vəziyyətlə-rə qarşı cavab reaksiyasıdır. İnsan bütün həyatı boyu streslə üz-üzə dayanır, çünkü o həyatımızın qəcələməz bir hissəsidir. Son 10 illiye nəzər salsaq görərik ki, sürətlə inkişaf edən cəmiyyət və onun yaşam tərzi, insanların daha modern yaşama istəkləri, müharibələr, təbii felakətlər, qətller, şüalanma və şəhər həyatı kimi amillər sosiallaşma vərdişinin sürətini azaldır. Həm bə-dənimiz, həm də beynimiz burlara asanlıqla adaptasiya oluna bilmir. Bunların da nəticəsində biz stressin hücumlarına məruz qalmış olurq.

Stress özü bir xəstəlik olmasa da, bir çox təhlükeli xəstəliklərin başlanğıc nöqtəsi olur. Belə ki, stress zamanı organizmin enerji sərfiyyatı artır, adrenalin, noradre-nalin, kortizon və s. bu kimi stress hor-monlarının qana sürətli artımı başlayır. Bu-nun nəticəsi olaraq ürəkdöyünmə, arterial təzyiqin yüksəlməsi, qan şekerinin artma-sı organizmı daha artıq qan təchizatı ilə tə-min etmək üçün stress vaxtı özünqoruma reaksiyası kimi başa düşülür. Çox enerji sərf edən insan sonunda gücsüz, zəif olur.

Getdikcə davamlı şəkilde, ard-arda baş verən stresslər organizmi sözün esl mənəsində taqətdən salır. Nəticədə yuxusuzluq, yaddaş zəifliyi, əsəbilik, əvvəl gördüyüümüz işləri etməkdə çətinlik çək-mək, xroniki yorğunluq, depressiya kimi hallar ortaya çıxmaga başlayır. Ona görə bu məqamda "stresin yoxluğu da ölümdür, çoxluğu da ölümdür" deyimi özünü doğrultmuş olur.

Müxtəlif insanların stresə reaksiyaları da fərqlidir. Burda onların həyat tərzi, cinsi, yaşı, fərdi həssaslığı, psixoloji durumu əsas rol oynayır. Stressin olmamasını arzu-lamaq yox, onunla necə başa çıxacağımızı, necə mübarizə aparacağımızı bilməliyik, çünkü stress təkə mənfi biçimdə dəyərlənməlidir. Onun müsbət tərəfləri də vardır. Məsələn, məqsədyönlü şəkildə qarşımıza qoymuşuz bir işi görmek üçün stress yaşayırıq. Bunun uğurlu nəticəsini əldə etdikdə özümüzə güvənimiz artır, da-ha da tekniləşməmiz, yeni uğurlar qazan-mamız üçün yeni addımlar atırıq. Hətta alımlar düşünürək ki, qısamüddəti streslər immü sistemini aktivləşdirir, insanı qəflə-tən yaranan qeyri-adi dəyişikliklərə uyğunlaşdırır. Necə deyərlər, sevincdən və inamdan yaranan stress fərdi inkişafa zə-min yaratmış olur.

Həyatımızın bu vacib tərəfini ilk dəfə bir termin olaraq elmə 1936-ci ildə məşhur Kanada alimi Hans Selye getirmişdir. O, stressin 3 fazasını qeyd edib:

1. Gərginləşmə və ya aktivasiya
2. Rezistəntlik və ya davamlılıq
3. Üzülmə və ya tükenmə

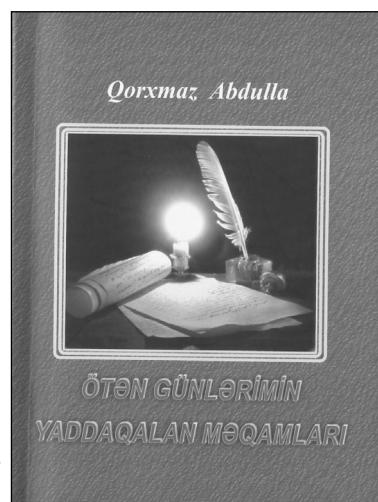
Sonuncu mərheleyə qədər davam edən stress təhlükəlidir, çünkü müxtəlif xəstəliklərin yaranmasına sebəb ola bilir. Ona görə də çalışmalıq ki, stress yaşa-saq da, onu 2-ci mərhələdə saxlayaqla, ya da ümumiyyətlə ondan uzaq olaq. Bizim hər birimiz öz daxili həyəcanlarımızın sə-bəblərini daha gözəl bilirik, buna görə də bundan da xilas olmağın yollarını özümüzdən yaxşı heç kim bile bilməz. Necə deyərlər, hər kəs özü özünən hekimi olmalıdır. Gelin elə edək ki, 100 il yaşa-mayanda günahı başqasında axtarmayaq.

Fərqəna Hidayət qızı Səfərova, həkim-terapevt

Keçmiş zaman həyat güzgüsüdür

Yazıçı-publisist Qorxmaz Abdullanın avtobiografik janrıda qələmme aldığı "Ötən günlərin yadda-qalan məqamları" ("Yazıcı", 2016) adlı kitabçasını başdan-axıra canlı həyat həkayəti kimi maraqla oxudum. Yazıcı-publisist Nazir Cərkəzogluun redaktorluq ilə çıxan bu kitabda müəllifin 16 adda yazısı özüne yer alıb. Müellifin sözü ilə verilmiş ilk yazida əslində buradakı yazıların əsas məzmunu, qayəsi haqda təqdimat eks olunub. Özü ilə bağlı verilən məlumatları oxuduqca yaşanan anların bir insan ömrünün içində gelib keçənlər olduguna kövrelirsən: "Mənim bəxtim, taleyim olduqca solğun, əyri-üyrü, səliqəsiz yazılıb. Sanki mürəkkəbin bərkidiyi, qələmin quruduğu vaxta düşüb. Ayağım yer tutandan, ağlım kəsəndən işlərim düz gətirmir, necə deyərlər, kündəm küt gedir. Guraxan kəhrizə su getirməyə gedəndə su yoxa çıxır. Sefərə yollanannda hava qəfildən qarışır, göyün üzü tutular, selləmə yağış başlayır, güclü külek göz açmaq imkan vermir. Allahın "jek"indən bir arayış alıncı burnum qanayırlar. Zeh yerə qoyuram" (səh. 3-4). Bu cümlələrdən əgər ümumi bər giley həkimdirse, aşağıdakı hissədə işə hem də bir fərdi tale yaşıntısı göz öününe gelir: "Bir tike vaxtından həmyaşıclarım kimi məktəbdən evimivə çatar-çatmaz şor dürmeyimi teləm-tələsik yeye-yeye kəndimizdə kolxoz işinə çağırılmışam. Kolxozen nainsaf, kəmfürsət, amansız-imansız sahə briqadı mənimik yetim, arxasız, çərəsiz uşaqları müftə-müsəlləh ağır, dözlüməz, çirkin, iyrişər işlərə basırı. Qarənlıq düşəndək çölde, bağda-bağatda əlləşir, ter tökürl, gecələr isə hisli-paslı çaraq işığında sehərki dərslerimizə hazırlaşırıq (Bu barəde 2000-ci ilde çap etdiyim "Mən səndən ayrılmadım" povestimdə səhəbət açmışam).

Orta məktəbi qurtaran il Neft daşlarına-möcüzələr adasına getmiş, orada çox çətin şəraitde üç il fəhləlik etmiş. Həqiqi hərbi xidmətdə də bəxtim getirmeyib. İki il on bir ay sərasər qış dəhşətli dərəcədə qarlı-səxəltə, yazı aramsız zəhəletən yağışlı, yağmurlu Murmansk vilayətinin

ÖTƏN GÜNLƏRİMİN
YADDAAQLAN MƏQAMLARI

Qorxmaz Abdulla

Malik Ohmədoğlu,
Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin
üzvü, "Qızıl qələm"
mükafatı laureati

Taparaq getdi

Xeyallar qurmuşdum iller ötdükce,
Hamısı yaddaşa hoparaq getdi.
Xeyallar qurmuşdum iller ötdükce,
Hər biri ömründən qoparaq, getdi.

Doydum təhlidən, doydum mən cənə,
Bir həmdəm axtardım halına yana.
Sevincim üzünü tutaraq yana,
Özgə bir ürəyi taparaq, getdi.

Ele bil yox imiş ömrürdə dünən,
Geriye baxmadı o özü dönen.
Sevinə-sevinə üzümə gülən,
Daha qayıtmadı, susaraq getdi.

Sabaha tələsdim, bu gün qurtardı,
Bu ömür yolları qovan qatardı.
Ölüm var bir elin gücün apardı,
Ölüm var yolunu tutaraq getdi.

Susdum qayğıları çıxaldı yenə,
Mən nedən qorxurdum o çıxı öne.
Ürəyi yandıran dərdin üstüne
Çoxları həyatda çaparaq getdi.

Malik, azalmağa qoyma hörməti,
Uca tut hər şeydən ari-qeyrəti.
Gedənlər yiğidiği vari-dövləti
Dünyanın üstüne ataraq, getdi.

12.10.2017

Bizi sevgidə

Sevgidən yaradıb bu həyat bizi,
Yaradan keşf edib bizi sevgidə.
Dünyanı yaşıdan gözəlliklərin
Hər zaman tapılıb izi sevgidə.

Məhəbbət naxışı var ayın, ulduzun,
Sevgi itkisi var əriyən buzun.
Ürəklər fəth edən həyəli qızın
Sonunda qızarış üzü sevgidə.

Hər üzü əzizdir öten anların,
Dadi unudulmur yaşınanların.
Uğursuz sevgini yaşıyanların
Ömürük qalıbırdı gözü sevgidə.

Eşqin qüdrətidir düşən naxışlar,
Ən böyük dövleti sevgi bağışlar.
Susub həsət ilə baxan baxışlar,
Deyibdir sonunda sözü sevgidə.

Məhəbbət ucaldır sevənin səsin,
Öyrədir hər kəsə sevgi neğməsin.
Malik, bu heyata gələn hər kesin
Ruhu göylərdədir, özü sevgidə.

01.04.2015

Keçib bil dəha

(Həmkəndlim Şakir Əlifogluna)

Qayıt demədinsə bir vaxt gedənə,
Daha kövrəmkəndən keçib bil dəha.
O sevgi yar olmaz yenidən sənə,
Başqa bir ünvanı seçib bil dəha.

Ümidlə başını aldatma, yetər,
Gərəksiz gümana əl atma, yetər.
Arzunun ömrünü uzatma, yetər,
Bu karvan ebedi köçüb bil dəha.

Saxlama qəlbində hicran yasını,
Dəyiş təleyinin yas havasını.
Hesretin çökdiyin toy libasını
Kiminse əliyle biçib bil dəha.

Səni aldatmasın qoy bu həvəsin,
Dəyiş ürəyinin daha sən səsin.
Məhəbbət umduğun eşqin badesin
Malik özgesiyle içib bil dəha.

06.03.2014

Gəldim

Gərkədir ki, deyim yara,
Yolunda qurbana gəldim.
Can getmişdi bilsin əldən,
Can söylədi cana gəldim.

Əhli-hala deyin sözü,
Nə umursan bilər özü.
Unutmayıb mən o özü,
Yar olan ünvana gəldim.

Yox demərəm bu fürsətə,
Yol açılıb məhəbbətə.
Çatmaq üçün səadətə,
Qurduğu "zindana" gəldim.

Can yoruldü hicranından,
Kömək umdu gümanından.
Eşq əhlinin amanından
Pay umub amana gəldim.

Malik, oldun mehman yara,
Hesretinə qıldı çara.
Şükür etdim bu rüzgara,
Nə yaxşı cahana gəldim.

21.01.2017

Gözləyir

O yerlerin bitmək bilmir hesəti,
Neçə ildir dağ-daş bizi gözləyir.
Qartal kimi sevən varmı dağları?
O dağlara yoldaş bizi gözləyir.

Cıxan deyil yadımızdan bir daha,
Ümidiñiz Allahadır, Allaha.
Necə baxım yurdsuz gəlen sabaha?
Vətən adlı sirdəş bizi gözləyir.

Dilimizdə neçə illik ağı var,
Bu hesətin öleni var, sağı var.
Qəlbimizdə neçə-neçə dağı var,
Gel-gel deyen yaddaş bizi gözləyir.

Alacaqdır öz yerini iten haqq,
Çox dedilər haqqımızda haqq-nahaq.
Nə zamandır elsiz olan o torpaq
Qalib indi çəş-baş, bizi gözləyir.

Malik, gel döz bu dərdlərə sən dayan,
Çoxalıbdır Vətən deyib ağlayan.
Zöhrəb kimi o torpaqda uyyan
Gör nə qədər qardaş bizi gözləyir.

03.11.2012

Fələk

Çəkdiñ ürəyimə çox vaxtsız dağı,
Təbibin gözləyir yaralar, fələk.
Verdiñin ağ günü nə deyim sənə,
Yüz günün kədəri qaralar, fələk.

Baisdır əməlin günahsız qana,
Her zülmü sən reva bildin insana.
Xançoban bir daha dönməz Muğana,
Məhv oldu bu seldə Saralar, fələk.

Dövrən bildiyini vermir heç kimə,
Düşmüsük düyünlü tora-tilsimə.
Həmdəm istəmərem daha dərdimə,
Dinləyən hər kəsi paralar fələk.

Uzaqdan boyunan gümən tez gedər,
Yel əsən yerləndən duman tez gedər.
Günün xoş keçəndə zaman tez gedər,
Şad günün zamanı durular, fələk.

Çox əller dolandım saysız dərdimle,
Üz-üzə dayandım yurda sevgimle.
Hələ bilmirəm ki, bu qismətimlə
Maliki gözləyir haralar, fələk.

22.03.2017

"Xudafərin harayından qalan mən..."

XUDAFƏRİN

İşıqlı xatirəsi yaşayacaqdır

Rayonumuzun ictimaiyyətinə ağır itki üz vermişdir. Fədakar insan, tanmış pedagoq, nüfuzlu ictimai xadim kimi rayonumuzda tanınıb-seçilən İslam Yusif oğlu İsmayılov ömrünün 90 illik yubileyi ərefəsində vəfat etmişdir.

İsmayılov İslam Yusif oğlu 1927-ci ildə Cəbrayıl rayonunun Çərəken kəndində yoxşul bir kəndli ailəsində anadan olmuşdur. 1934-1935-ci illərdə Çərəken kənd ibtidai məktəbinə daxil olmuş, 1938-1939-cu illərdə Maksim Qorki adına Cəbrayıl şəhər orta məktəbinin V sinfinə daxil olmuş, 1943-1944-cü illərdə həmin məktəbin X sinfini bitirmişdir.

Müəllimə ehtiyac olduğundan 1944-1945-ci ve 1945-1946-ci dərs illərində rayonun Sirkət və Çərəken kənd yeddiilik məktəblərində müəllim işləyib.

Təhsilini artırmaq üçün 1946-ci ildə V.I.Lenin adına Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun Azərbaycan dili və ədəbiyyatı fakültəsinə daxil olub, 1950-ci ildə institutu bitirib.

1950-1958-ci dərs illərində rayonun Soltanlı kənd orta məktəbində müəllim, dərs hissə müdürü və direktor vəzifələrində işləmişdir.

1958-ci ilin sentyabr ayında 1963-cü ilin yanvar ayına kimi rayon partiya komitəsində siyasi maarif kabinetinin müdürü, üçüncü katib və ikinci katib vəzifələrində işləyib.

1963-cü ilin yanvar ayında Cəbrayıl rayonunun Füzuli rayonuna birləşdirilməsi ilə əlaqədar olaraq, birləşmiş rayonun xalq maarif şöbəsinin müdürü

vəzifəsində işləyən İslam müəllim 1964-cü ilin iyun ayında Cəbrayıl rayonunun Füzuli rayonundan ayrılması ilə əlaqədar olaraq, Cəbrayıl rayonunda xalq maarif şöbəsinin müdürü vəzifəsində işləmişdir. Həmin vəzifədə 1969-cu ilin mart ayında kimi işlədikdən sonra, həmin ilin mart ayında Cəbrayıl rayon Xalq Deputatları Soveti icraiyə Komitəsinin sədri vəzifəsinə seçilib.

1977-ci ilin iyun ayında 26 avqust 2011-ci ilə kimi Cəbrayıl rayonu Cəmil Əhmədov adına şəhər tam orta məktəbinin direktoru vəzifəsində işləmişdir. Həmin vəzifədə 1969-cu ilin mart ayında kimi işlədikdən sonra, həmin ilin mart ayında Cəbrayıl rayon Xalq Deputatları Soveti icraiyə Komitəsinin sədri vəzifəsinə seçilib.

Mənali ömrünü xalqa xidmət etmiş İ.Y.İsmayılov göstermiş olduğu xidmətlərə görə aşağıda göstərilən bir sıra medal, orden, döş nişanı və fəxri adı almışdır:

1. 1 yanvar 1947-ci ildə: - 1941-1945-ci illərdə "Rəşadəti eməyə görə";

2. 31 mart 1970-ci ildə: - "V.I.Leninin anadan olmasının 100 illik yubileyi" medalı;

3. 8 aprel 1971-ci ildə: - "Qırmızı Əmək bayrağı" ordeni;

4. 14 fevral 1975-ci ildə: - "Qırmızı Əmək bayrağı" ordeni;

5. 29 fevral 1976-ci ildə: - "Qabaqcıl maarif xadimi" döş nişanı;

6. 29 dekabr 1984-cü ildə: - "Əmək Veteranı" medali;

7. 5 oktyabr 2007-ci ildə: - "Azərbaycan Respublikasının qabaqcıl təhsil işçisi" döş nişanı:

8. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 3 oktyabr 3070 nömrəli Sərəncamı ilə "Azərbaycan Respublikasının Əməkdar müəllimi" fəxri adı verilmişdir.

İki dəfə "Qırmızı Əmək bayrağı" ordenli, Qabaqcıl maarif xadimi, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar müəllimi, uzun müddət rayon Ağsaqqalar Şurasının sədri kimi fəaliyyət göstərmiş İslam İsmayılov 90 illik mənali ömrünü elimizə-camaatımıza, xalqımıza şərəflə xidmətlə yaşadı. Xalq şairi Səməd Vurğunun təbirincə deşək, o, ömrünü bada vermədi, el qədrini canından daha əziz tutaraq özüne sağlığında ikən üreklerde məhəbbət heykeli ucaltdı, el sevgisi qazandı. Ona görə də bu gün İslam müəllimin cismani baxımdan sıralarımızdan getməsi nə qədər təəssüfləndirici olsa da, onun xeyirxah ictimai məzmunlu əməlliəti zamandan-zamana qədirbilənliliklə yad ediləcək, işqli xatirəsi yaddaşlarda, üreklerdə həmişəlik qalacaqdır.

Allah rəhmət eləsin!

**Cəbrayıl rayon icra
Hakimiyyəti, YAP rayon
təşkilatı və "Xudafərin" qəzeti**

Cəbrayıl RİH, YAP rayon təşkilatı və "Xudafərin" qəzeti

Mürvət və Tural Abdullayevlərə, ataları yazıçı-publisist, "Xudafərin" qəzetinin sabiq baş redaktoru

Sahib Əhməd oğlu Abdullayevin

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin həznlə başsağlığı verirler.

"Xudafərin" qəzetinin baş redaktor müavini Hidayət Səfəriyə, qaynı

Əliyev Ədalət Şüəmən oğlunun
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin həznlə başsağlığı verirler.

Allah rəhmət eləsin!

İTMİŞDİR

Hüseynov Ələkbər İsrafil
oğlunun adına verilmiş ölüm
haqqında şəhadətnamə itdiyi
üçün etibarsız sayılır.

Cəbrayıl RİH, YAP rayon təşkilatı və "Xudafərin" qəzeti

Əhmədov Afer Ədil oğlu
Maqsudova Şəker Məhəmməd qızı
Abdullayeva Sədaqət Əhməd qızı
Həziyev Emin Oruc oğlu
Məmmədov Salman Mürsid oğlunun

vəfatlarından kədərləndiklərini
bildirir və ailə üzvlərinə
dərin hüznə başsağlığı verirler.

Allah rəhmət eləsin!

**Baş redaktor:
Şakir Əlif oğlu
ALBALIYEV**

Qəzet Ədliyyə Nazirliyində qeyd
alınıb.
H/h:55233080000
kod: 200888
VÖEN: 9900003611
M/h: 013010001031
Kapitalbankın Cəbrayıl filialı
VÖEN: 8200035441
Ünvan: AZ 1037, Bakı şəh.,
Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə
"Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: (051) 441-15-82

Müəlliflərin mövqeyi ilə
redaksiyanın mövqeyi üst-üstə
düşməyə biler.